

О С О Б Е Н О М Н Е Н И Е

на съдията Т. Тодоров по к.д. № 6 от 2003 г.

Искането е недопустимо

1. Обстоятелството, че съдът се е произнесъл положително за допустимостта на искането в първата фаза на процеса и е допуснал до разглеждане по същество трите въпроса в искането на президента (в мое отсъствие), не е пречка да пререша този въпрос изцяло – чл. 25, ал. 2 ПОДКС. Съдът може и трябва да обяви искането за недопустимо в решението по делото.
2. Предмет на искането по чл. 149, ал. 1, т. 1 от Конституцията е тълкуване на неясна (спорна, противоречива) конституционна норма или част от нея. Когато нормата е ясна, тя не се нуждае от тълкуване – *interpretatio cessat in claris*. Ето защо в случая липсва предмет на делото.
3. Отговорът на *първия* въпрос ("Какво е съдържанието на изискването на чл. 81, ал. 3 от Конституцията, че "гласуването е лично") е очевиден. Той е очевиден както за детето от първи клас, което трябва да предаде на баща си "да се яви лично" в училище, така и за професора по конституционно право, който коментира конституционния текст. Тук няма различие между специализираната и битовата реч. *Лично* аз не можах да открия такова различие нито в специализираната литература, нито в българските тълковни речници.
4. Очевидността на търсения отговор (и безсмислеността на *втория* въпрос: допустимо ли е депутат да гласува и с чужда карта) се налага и от изричната разпоредба на чл. 53, ал. 3, изр. второ от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание /ПОДНС – ДВ, бр. 69 от 2001 г. /, в която е установена *забрана* за преотстъпване на собствената и гласуването с чужда карта. В светлината на тази разпоредба всяко тълкуване на така поставения втори въпрос е безсмислено. Дали забраната произтича направо от конституционната норма на чл. 81, ал. 3 или е опосредена от чл. 53, ал. 3 ПОДНС е без правно значение за дължимото от депутатите поведение. Самото Народно

- събрание е приело със свой акт, че гласуването с чужда карта е недопустимо.
5. Анонимното позоваване в искането на други "мнения" по въпроса, което очевидно е предназначено да обоснове интереса от задължително тълкуване е правно ирелевантно. Ако един човек е на мнение, че може да се пресича на червен светофар, това не прави забраната за пресичане на червено неясна, нито налага тълкуване на тази забрана. Ако един или повече депутати са на мнение, че могат да гласуват с чужда карта, това не прави забраната на чл. 53, ал. 3 ПОДНС неясна. Нещо повече, не само мнението, но дори противоположната *практика* на едно или повече лица не прави нарушаваната норма неясна.
 6. Ето защо, единственото възможно съдържание на израза "гласуването е лично" е това, което всеки нормален човек, говорещ български език влага в него, без за това да е необходимо решение на Конституционния съд. Пренасянето (преповтарянето) на общоизвестни и общоприети за българския език изрази от конституционната норма в съдебно решение *може би* има някакъв дисциплиниращ (морализаторски) ефект, но е юридически безсмислено. То обяснява очевидното, а очевидното не се нуждае от обяснение.
 7. Такова решение е без правен ефект. То не може да добави нищо различно в уредбата от цитирания чл. 53, ал. 3 ПОДНС. В най-добрия случай то повтаря, че депутатите трябва да изпълняват едно нормативно установено задължение. Юридически безсмислените решения не усъвършенствуват правната система, а само засилват чувството за нейната неефективност..
 8. Практическият ефект от питането се търси в евентуалната противоконституционност на акт (не само закон) приет с чужди карти (*третият* въпрос). Единствено този въпрос има някакъв практически смисъл. Неговата недопустимост обаче произтича от подчиненото му отношение спрямо основния въпрос – що е лично гласуване? Следва да се има предвид, че съдът нееднократно се е произнасял в смисъл, че стенографският протокол в който е отразено гласуването има "пълна доказателствена сила". Отбелязаното в компютърната разпечатка гласуване срещу името на съответния депутат е неразривно свързано с *презумпцията* по чл. 81, ал. 3 от Конституцията и чл. 53, ал. 3 ПОДНС, че той е гласувал лично. Събирането на доказателства в

обратна насока, например че депутатът е отсъствал, по същество представлява откриване на производство по оспорване на стенографския протокол, възможност отречена изрично от съда – решение № 3 от 1993 г. по к.д. 2/93 г. Ето защо, в този случай и на основание чл. 21, ал. 5 ЗКС е недопустим и третият тълкувателен въпрос.